

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér
9. szám. Ide intézendő a lap
szellemi részét érdeklő min-
den közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem foga-
dunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Erzsébet-tér 9.
sz. alatt a könyvnyomdában.
Ide intézendők a kiadóhivatalt
illető előfizetés, hirdetésny,
nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Garam vidékéről.

Mint hazánkat a kárpátok, úgy koszorúzzák vármegyénket északról a híres Királyhegy, ennek nyúlványai és a lipthói havasok.

E hegyek lábánál terül el a kies garam-völgy keletről nyugatra huzódó bársonypázsitos mezőivel, melyen a pisztrángokban gazdag Garam folyó kigyózik Zólyom-megye felé sietve, hátán az ottani vidék egészséges fenyőiből vert tuta-jokkal.

A természeti szépségekben gazdag e vidéket kizárólag jó érzésű, tót ajku lakosság lakja, melynek egyedüli keresetforrása a faipar és a Coburg hercegi pohorellai vasgyár. Közvetlen a nagy havasok alsóbb lejtőjén vannak ugyan művelés alatt álló szántóföldek, de a zord égalt folytán már a kalászos növények itt nem prosperálnak. s a mi megterem, kenyérnek sem elég a népnek. Csupán zab és burgonya terem meg annyi, mely a lakosság ebbeli szükségleteit kielégíti, míg a kenyérnek való búzát és rozstot már jó részben liszt alakjában kell beszerezniök.

A legutóbbi évekig majdnem teljesen elszigetelve élt e jó nép vármegyéje többi kultur vidékétől, mert a rossz közlekedés folytán nehezen lehetett megközelíteni. Korán leesett a hó és nehezen, későn, csak áprilisban olvadt. Délről is magas hegyek szegélyezik a völgyet, így északra az idegenbe egyáltalán nem, délre a vármegye felé pedig csak ritkán lehetett közlekedni. Az elzárt vidéknek tehát nem maradt más kapuja a művelt világ felé, mint egyedül Zólyom-megye, Breznóbánya r. t. város. Hogy mennyiben fejlesztette e várossal való érintkezés a Garam népének haladását és műveltségének fokozatos emelkedését, arról nem sok jót mondhatunk, mert hiszen köztudomású tény, hogy Breznóbányán a hazafiaság nem lángol. Ipart, keres-

kedelmet, földmívelést szintén nem tanulhatott Breznóbányától, mert e vidék népe is erősen küzd az égalt zord viszonyokkal. Csupán a marhatenyésztés és a gyári, meg az erdei erős munka az, melyet e várostól elsajátíthatott, kultiválhatott. Dicséretére legyen mondva a Garam népének, ebben erősek, kitartók és edzettek is. Legfőbbképen érdemük pedig az, hogy a zólyomi és lipthói testvéreiktől egyet nem tanultak el: a magyar hazát nem szeretni. A mily zord légkörben élnek, épen úgy ellenkezőleg ég szívök a hazaszeretet tüzétől áthatva. Ez a legtündöklőbb erénye a Garam népének, melyben sem a műveltség hiánya, sem pedig a sok nélkülség és csábitás nem volt képes megingatni. Ebben születtek, ebben élnek és ebben halnak meg és az egyszerű tót bocskorhoz a hazaszeretet sara tapad, melyet a zord tél szirmos hava sem tud onnan leválasztani.

Hogy hol keressük ennek a forrását, könynyebben találjuk meg, mint a sok idegen vizet felvevő Garam folyót. Idehaza, a nép lelkében, papjaiban, tanítóiban és legfőképpen a Coburg hercegi tisztikar, meg az ottani hatóság hazafias atyáskodó érzületében.

Még nincsen tíz éve annak, hogy a Garam külön járassá alakított és közigazgatási ügyei, melyet eddig a nagyrőcei járás főszolgabirája vezetett, külön járási főszolgabirói hivatal által vezetettnek. S ezen kevés idő alatt máris a haladás és emelkedés nagy fokot észleljük. Az igaz, hogy kapott egy derék főszolgabirót Tomory Géza személyében, ki Mihalik Dezső coburg hercegi ügyészszel és Schréder Gyula, a garami hercegi gyárak igazgatójával mindent elkövetett e vidék és népének felemelése érdekében. Munkájuk nem is veszett kárba, mert az uradalmi erdőtisztizti személyzettel és gyári tisztikarral, a hazafias lelkesek és jegyzők támogatása mellett a sok kül-

befolyás ellen is meg tudták továbbra e népet menteni az elzúllástól és távol tudták tartani szomszédos hazafiatlan érzésű testvéreik erős csábitásaitól.

Szintén csak pár éve annak is, hogy felépült és a forgalomnak által adatott a garam-völgyi vasút, mely a tiszolcz-zólyombrezói vasutal összekötötte a garamot a vármegye központjával, Rimaszombattal. Ezzel be lett vezetve a megyei élet és érintkezés a zord időre is a garamra. Nagy kerülővel bár, de be lett vezetve a kereskedelem és ipar is Rimaszombat és a magas fokon álló Besztercebánya felől.

Sajnos azonban, hogy kivéve a hivatalos személyeket, vármegyénk intelligenciája alig látogatja e szép vidéket, mely vetekedik a Tátra szépségeivel. Vármegyénkiből csak kevesen dicsekedhetnek azzal, hogy a garamon jártak, míg az idegenek nagyobb számban keresik fel és így idegenben többet tudnak e vidék életéről, szépségéről, mint idehaza.

Tiszolczról indul ki Gömörvég, Erdőköz és Breznóbánya állomásokkal az országban páratlanul álló fogaskerekű vasut; Murányból Vöröskőre a murányi hegyeken által vadregényes vidéken, vagy a Klatna völgyön által Ferdinánd fejedelem vadász kastélyát érintve, a ritka szép kocsiut, a dobsinai jégbarlangtól egy ugrással a pusztamezői vadász kastély érintésével, amely Ferdinánd fejedelem nyaraló helye, a telgárti völgy, mely felett a Királyhegy mered égnek és a Királysas röpök. És bizony ritkán fordul meg e vidéken más vármegyebeli ember.

Ezek után a garamon elhangzó és az éjszaki szél által ide hajtott panaszokat tehát indokoltnak találjuk, annak helyt adunk s ezzel a jövő számban is folytatólag foglalkozunk.

TÁRCZA.

Tornyosodik odafenn.

Tornyosodik odafenn
Feketén a felhő.
Gyászruhát ölt a nap is
Mig az ég re feljő.

Menyörögve villan át
A sötét borulat,
Hol villám villámot ér,
Lángolva kigyullad.

Reszket a föld és az ég,
Zúgó tenger árja
Mély örvényt nyit, mélye lenn
Áldozatát várja.

Reszket a föld gyermeke
Ez iszonyú harczon.
Néma, sáppadt félelem
Úl a halvány arczon.

Törve a gőg, meghajol
Gyáva tehetetlen;
S félve kérd: itéletet
Tart az ősi Isten?!

Hogy hatalmas fenn az Ur,
Meghajolva vallja.
Mégis, mégis mi' csodás:
Siket aki hallja.

Siket a bűn, a világ
Vakon fut előre,
Földet, eget csalni oly
Balgatag, oly dőre.

Siket a bűn; ah! reá
Nem hatnak a bangok.
Diadalt ül a gonosz,
Győznek a bitangok.

Jer, jer ősi Istenünk
Égő haraggal!
Töröld el e rút mesét
Villám ostoroddal!

Borsody Béla.

Látogatás a bolgár fejedelemnél Pohorellán.

— Irta: MARKÓ MIKLÓS. —

A bérczes Gömör legmagasabb vidékének egyik kis pontján, a Királyhegy alján tölti a nyarat évtizedek óta I. Ferdinand, a bolgárok magyarbarát fejedelme, ki mindig büszke rá, hogy ereiben a Koharyak vére foly. A fejedelem ez idén, július 7-én ülte meg csendben, a pusztamezői vadász kastélyban uralkodásának huszadik évfordulóját. Ez alkalomból nem lesz érdektelen megemlékezni arról, hogy hogyan él közöttünk a fejedelem.

A bolgár fejedelem rendszeren minden évben négyhat hetet tölt a Garam folyó vadregényes tájain, a fenyveserdők közepén épült pusztamezői vadász kastélyban, melynek egyhangú csendjét, a vidék érdekes földtani alakulatait, valamint hegyi növényzetét fölötté szereti a növénytanban valóságos tudós fejedelem.

Mikor eljön a nyár, a fejedelem már június második felében lakója lesz a dobsinai jégbarlang és Poprád közötti utvonallal mellett, az országúttól mintegy fél kilométerre fekvő pusztamezői vadász kastélynak s a fenyvesek között, valamint a völgyekben elterülő réteken gyakran lehet találkozni az élete delén levő, nyájas arcú, fiatalos külsejű uralkodóval, ki sokszor egymagában, vállán növénygyűjtő szelenczével bolyongja be a vidéket és szóba ereszkedik a Garamvölgy jámbor, egyszerű tót népével.

Coburg Ferdinánd e gömri nyaralását évenként igazi uralkodói inkognitóban élvezi, anélkül, hogy bár-mikor is számot tartana az uralkodókat megillető hivatalos tisztelgésekre; ittléte nem okoz gondot sem a kormányoknak, sem az egyéb hatóságoknak. Mint a bolgárok uralkodója, országában gondosan őrködik azon, hogy fejedelmi méltósága teljes fényben ragyogjon, épp oly egyszerűen él azonban, amikor nálunk időzik.

Fogadtatás a Pohorellai parkban.

Tomory Géza garami járási főszolgabiró közvetítése folytán és Fleischman udvari tanácsos közbenjárására Ferdinánd fejedelem közvetlen Coburg-Gothába való utazása előtt, a „Vasárnapi Ujság” illusztráló munkatársával együtt fogadott a pohorellai parkban.

Déli 12 óra volt, amidőn a pusztamezői országot felől nagy porfelhő közt egy szürkére festett pompás automobilon elrohogott a fejedelem Markov főhadsegéd kíséretében. A fejedelem megérkezésekor porköpenyegét, szemvédőjét és sapkáját letette és a tiroli vadászokra emlékeztető ruhájához illő vadászkalapot tett a fejére. Ekkor már a parkban várakozott rá Boris trónörökös és testvérei, valamint a teljes udvari személyzet, élén Fleischmann udvari tanácsossal. A szépen gondozott pohorellai parkot a Garam folyó szeli át, melynek zsilipekkel való elduzzasztása által pompás mély tó keletkezik, a melyen csónakázni is lehet. Fél egy óra volt, midőn a daliás termetű fejedelem a parkba érkezett főhadsegédével. A fejedelem — leszámítva a korkülömbéséget — feltűnően hasonlít egy termetre, mint arcza VII. Edvárd angol királyhoz, kinek édesatyja tudvalevőleg koburg-góthai herceg volt. A fejedelem ez idő szerint pompás arczszinben van, szinte sugárzik róla az akaraterő, melyre olyan nagy szüksége van, hogy Bulgáriát a kulturálmok sorába emelhesse.

A szokásos bemutatkozási formáságokon átesve, engedelmet kértem a fejedelemtől, hogy a fogadtatás napjának emlékére utitársam felvételeket eszközölhessen róla, gyermekeiről és kíséretéről. A fejedelem az engedelmet megadva, a társalgást ezzel kezdte meg:

— Igazán hálás vagyok bátyámaak, Kóburg Fülöp hercegnek, hogy nekem ennyi éven át átengedi használatra erdőbirtokait és kastélyait s olyan jól érzem magam itt, hogy szinte kezdem magam gömri embernek tartani.

Majd szóba hozta Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ipari tevékenységét s említette, hogy itt a Gömör és Szepesség közt létesítendő vasutnak ugy kereskedelmi, mint turisztikai és hadászati szempontból nagy fontosságot tulajdonít; teljes négy órával érkezésnek hamarabb a turisták a Tátrába Budapestől. Ezután a dobsinai Kossuth-szobor leleplezésén megjelent Kossuth Lajos Tódor felől kérdezősködött. Két óra hosszáig volt alkalmam a fejedelem és kíséretének társaságában tartózkodni s ezalatt közel harmincz különböző felvétel eszközöltek a fejedelemről, gyermekeiről és kíséretéről. Közben több ízben megszólításával tüntetett ki, s különösen érdeklődött a pusztamezői kastélylyal szomszédos jégbarlang látogatásának rohamos fejlődése iránt, Vége-

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 8-ikán Kovács László dr. polgármester elnöklété alatt közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőkn kívül jelen voltak: Baksay József, Ethey Frigyes, Grosinger Miksa, Barányi Gusztáv, Dapsy József, Jaczko Pál, dr. Kármán Aladár, Molnár József, Rábely Miklós, Soós Ferencz, Szomolnok Antal, Szabó József K., Szabó István, Varga István és Zachar Gusztáv.

A városi házipénztár, gyámpénztár és adópénztár II-ik negyedévi vizsgálatáról felvett jegyzőkönyvet a közgyűlés tudomásul vette. Az iparostanonciskola múlt évi számadása és jövő évi költségvetése szintén tudomásul szolgált s fokozatos eljárás végett a felettes fórumokhoz terjesztetik. Az iparostanonciskola felügyelő bizottsága terjedelmes, nagy gondnal és körültekintéssel megírt jelentést adott be az 1906-907. tanév működésének eredményéről.

Egyik érdekes tárgya volt a közgyűlésnek a Rimaszombat-Fazekaszaluzsány között tervezett vasutvonal ügye, melyre vonatkozó műszaki leírás bemutatott. A nyomjelzési költséget: 6000 koronát a közgyűlés utalványozta s megbízta a polgármestert, hogy a kifizendő közigazgatási bejárásra a város képviselőtestületében jelenjen meg.

A Pusztaszeren tartandó országos Árpád emlékműre szóló meghívó bemutatván, a közgyűlés a polgármestert és esetleg vállalkozó képviselőtestületi tagot megbízta a város képviselőtestületével.

A képviselőtestület tagjainak választására jogosultak névjegyzékét, miután ez év végén új választás lesz — össze kell állítani s e célból a közgyűlés Zachar Gusztáv, Szomolnok Antal és Jaczko Pál képviselőket kérte fel.

A szegények intézetének jövő évi — dr. Szabó Károly felügyelő-orvos által összeállított — költségvetését a közgyűlés jóváhagyta s hozzájárult ahhoz, hogy — miután a nagyobb kamatjövdelem révén a bevétel több lesz, a pénzteli segély 1908. január 1-től havi 4 koronáról 5 koronára emeltessék.

Végül Kovács János 82 éves elaggott beteges embernek havi 4 korona segélyt szavazott meg a közgyűlés.

Levél a pécsi országos kiállításról.

Pécs, 1907. augusztus 7.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A magyar ipar fejlesztésére és felkarolására irányuló országos mozgalom föl fölcsapó szalmalángjánál az ember azt a benyomást szerzi, hogy nálunk Magyarországon minden ember, minden társadalmi és politikai tényező kötelességének tartja a magyar közgazdasági haladást és fejlődést előmozdítani; oly ékes és oly lelkes szavak hangzanak el a fehér- és zöldasztaloknál, a hivatalos és nem hivatalos lapok hasábjain, hogy ezeknek a hatása alatt már régen meg kellett volna teremtnie a magyar iparnak s föl kellett volna virágoznia a magyar nemzetgazdaságnak. És hogy ez még sem úgy van, hogy a magyar nemzetgazdaság a tulipán-mozgalom évében az eddigit is meghaladó mérvben alája rendeltetett az osztrák közgazdasági érdekeknek; hogy az osztrák áruk, még azok is, a melyeknél esetleg nálunk jobbák készülnek, mindjobban előzönlök az országot; hogy a magyar ipari és egyéb közgazdasági terméket a belföldön értékesíteni nem lehet; hogy a magyar közönség azt sem tudja, mi készül Magyarországon és mi külföldön: ezeknek a különleges és szomorú tényeknek a megvilágítására írom e sorokat.

Pécssett ez ideán országos mezőgazdasági, ipari és iparművészeti kiállítás van. (L 1907. XXIII. t. cz.-et.) Ez a kiállítás olyan nagy méretű, olyan nagyszabású és közgazdasági szempontból tekintve olyan nagy fontos-

zetűl ezekkel a szavakkal bucsuzott a fejedelem tőlem:

— Igazán jól érzem magam itt Gömörben, a nemes magyar nemzet egyik barátságos népfaja körében, mert valóban Gömör kicsinyben Magyarország.

A fejedelem mindezeket szép magyar kijetéssel mondotta egészen folyékonyan; ritkán hibázott el egyik szót s ekkor németre fordította át a beszédet.

A bolgár fejedelem osaládja.

A most negyvenhat éves bolgár fejedelem tudvalevőleg özvegy ember; felesége Róbert pármái herceg leánya, Mária Lujza Bourbon hercegnő volt, ki 1899-ben halt meg gyermekágyban. Négy gyermeke maradt; a tizenégy éves trónörökös, Boris, Tirnovó hercege, a tizenkét éves Cirill, Preslav hercege, a kilencz éves Éudoxia és a nyolcz éves Nadejda hercegnisasszonyok, kik rendkívül bájos gyermekek.

A fejedelem rajongással szereti gyermekeit, kik a bolgár nyelven kívül angolul, francziául, németül, magyarul és tótul is beszélnek. A trónörökös, ki egészen bolgár nemzeti nevelésben részesül, otthon igen népszerű. A herceg a bolgár uralkodó vallást a görög-nem egyesült hitet követi, míg három testvére édes atyjuk vallásában, a róm. kath. hitben nevelkedik.

A bolgár fejedelem környezete.

Bulgáriának nehéz kormányzása I Ferdinándnak, a mostaninál is még több gondot okozna, ha környezetében nem volnának egy polgári, mint a katonai dolgokban rég kipróbált egyének. Egy-egy hűséges embere, mint pl. Fleischmann udvari tanácsos, közel harminczöt év óta van a fejedelem közvetlen közelében, ő végzi a legbizalmasabb szolgálatot: a kabinetirodát vezeti. Ritka szerény megjelenésű, de szigorú tekintetű öreg ur, ki annak idején a fejedelem nevelője volt s azóta elváhatatlanok. Másik régi, hűséges embere a husz év óta közvetlen mellette szolgáló főhadsegéd, Markov, bolgár generális, ki egyuttal a lovas-gárda főparancsnoka. Érdekes, hogy idegen származásuk dacára, Fleischmann udvari tanácsos, valamint Markov generális örömmel beszélnek magyarul, ha erre alkalmuk van. A fejedelem kíséretébe, valamint a trónörökös nevelésére a modernül szervezett bolgár hadsereg legkitűnőbb tisztjei vannak beosztva. Tipikus bolgár katona-alakok Sztójánov őrnagy

ságu, mint a milyen még Magyarországon egy kiállítás sem volt. Az 1885-ik évi budapesti országos kiállítás egyrészt minden tekintetben kisebb volt, másrészt pedig 22 év óta annyit haladt a magyar gazdasági termelés, hogy annak eredményei az akkori állapotokat minden tekintetben messze meghaladják. Az 1896. évi millenáris kiállítás méretekre és nemzeti fontosságra nézve nagyobb volt ugyan a pécsinél, de annak keretében a magyar mező- és erdőgazdaság, ipar és iparművészet oly széles alapokra helyezve nem volt, mint ezt a pécsi országos kiállításnál látjuk. Csak röviden, egy pár lényegesebb adat fölemlítésére szoritkozva, a pécsi országos kiállítás 36 katasztrális hold területen, 42 000 négyszögméter földött területtel épült; az összes pavillonok száma 64; ezek közül a gépcsarnok 5000 m², az iparszárna 2500 m² területet foglal el, 1000 m²-nél nagyobb területű pavillonok még: a mezőgazdasági, a közlekedési az erdészeti, borászati, háziipari és néprajzi, a közoktatásügyi, a butoersarnok, a textilipari és a művészeti pavillon és az ünnepélyek csarnoka.

A többi szilárdépítési pavillonok közül kiemelendő és említésre méltó: a bányászati, a higiéniai pavillon, Frigyes főherceg, báró Biedermann, Brázay, Kertész Tódor, Littke pavillonja. A kiállítás területén van az egész ideény alatt naponkinti (ünnepnapokon kétszeri) előadásokra nyári-színház is építve, melyben naponkint, a színelőadások után érdekes variété előadások is folynak. A kiállítási bizottság ezenkívül számos érdekes attrakcióiról gondoskodott, így állandóan működik a zenepavillonban a honvédenekar, ünnepnapokon ezenkívül külön pavillonban a katonazenekar; van svájci rendszerű hegyi siklópálya (ródlí), naponkinti bioskop előadás, hetenkint a „Turul” léghajó kétszer száll fel a sport-telepről, melyen ezenkívül érdekes sportversenyek tartatnak. Három teljesen berendezett kiállítási vendéglő és egy kávéház, ezenkívül egy tejszarnoki és egy czukrázati pavillon áll a látogató közönség rendelkezésére. A kiállítás ideje alatt Pécssett száznál több országos kongresszus tartatik, stb.

Hát bizony ezekről a dolgokról a magyarországi közönség vajmi keveset tud. A szomszédos és a délvidéki vármegyék, Bosznia, Horvát- és Szlavonországek, Steier és Karinthia, még Berlin is 300-600 tagból álló csoportokat küldenek a pécsi országos kiállítás megtekintésére és tanulmányozására, de van Magyarországnak legalább 40 olyan vármegyéje, amelyben alig, vagy egyáltalán nem vesznek tudomást a pécsi országos kiállításról, (s ide sorolom szülővármegyém, a közgazdasági téren egyébként előjáró Gömört is.)

Ilyen körülmények között, ha biztosítva is van a pécsi országos kiállítás erkölcsi és anyagi sikere, ha a kiállítások történetében páratlan eredménnyel is fog záródni ez a kiállítás: annak a magyar nemzetgazdaság fejlesztésére, a nagyközönség tájékoztatására megint csak nem lesz meg a kívánt haszna. — Hát mi lehet annak az oka?

Ebben a speciális esetben a hiba és a felelősség a fővárosi sajtót terheli. A fővárosi sajtó az, a mely századrésznyi sem foglalkozik az ideai nagyszabású pécsi országos kiállítással, mint például tavaly foglalkozott akár a bukaresi, akár a reichenbergi — külföldi — kiállításokkal. Azt mondják, hogy a fővárosi sajtó reklámátalányt követelt a kiállítási bizottságtól, s ennek fejében kötelezték magukat a kartellben álló lapok a pécsi kiállítás naponkinti reklamirozására. A kiállítási bizottság vagy sokallotta a kívánt összeget, vagy nem tartotta eléggé erkölcsösnek a tett ajánlatot, — nem adott semmit erre a célra a fővárosi lapoknak, mire azok a legteljesebb bojkottot alkalmazzák a kiállítással szemben. Az osztrák lapok, különösen a jelentékenyebb bécsi, gráci és triestri újságok többet foglalkoznak a pécsi kiállítással, sőt Berlinben, Stuttgartban, Münchenben külön ismertető füzeteket is adtak ki. Magyarországon ilyen csak egy jelent meg, Brassóban — az is német nyelven. Mennyiben igaz a fenti értesülés, mennyiben nem, teljesen mellékes azzal a ténnyel szemben, hogy a fővárosi lapok — a

és Kourtockieff lovassági százados szárnysegédek. Boris trónörökös és Cirill herceg katonai nevelőjének a fejedelem nevét viselő első számú bolgár lovasezred két legkitűnőbb tisztje, Kiszoff vezérkari százados, valamint Bogdanoff főhadnagy van beosztva. A négy-öt nyelvet beszélő bolgár tisztiek — Gömörben a festői bolgár katonai uniformis helyett — állandóan feketében, kesztyűsen tartózkodnak a fejedelem és gyermekei közelében. A fejedelem oly korán árván maradt leánykájának nevelését Felser és Türholzer német, illetve franczia kisasszonyok végzik ritka odaadással. Van még a fejedelemnek két magyar származású udvari tisztviselője. Az egyik a diógyőri származású ifj. Hikisch Antal udvari tisztviselő tartalékos tiszthelyettes; a másik a pozsonymegyei Szlama nevű udvarmester, kikkel a fejedelem és gyermekei gyakorlatképen még a szófiai fejedelmi palotában is gyakran beszélnek magyarul. A fejedelemnek Gömörmege becsületes népe közt testőrségre nincs szüksége; az állandóan Szófiban és Tirnovában állomásozó testőrsége részben garammenti, tagbaszakadt magyar és tót fiukból áll, kik megbízhatóságuk folytán igen kedves emberei a fejedelemnek. Érdekes, hogy a szófiai és tirnovai udvari paloták polgári személyzete a bolgárok mellett felerészben szintén magyar; a női személyzet magyar része csinos arczu, garami lányokból áll, akik hamar megálapítják szerencsésüket s bolgárokhoz mennek férjhez. Ez ideán hat legényt visz magával a fejedelem lovásznak Királyhegyalja községből.

A fejedelem életmódja Gömörben.

A fejedelem életmódja Gömörben igen egyszerű. Már rendszerint reggel hat órakor talpon van. Ha bizalmasan levelezget „Murány gróf” aláírást használ s inognitában rendszerint ezzel az állnévvel szokott utazni is. Ha nincs irni való levele, akkor rövid botanizálásra indul és hét órakor reggelizik. Ezután udvari tanácsosa és kabinetirodái főnökének közbenjöttével intézi Bulgária kormányzati ügyeit, majd egyéb politikai és családi levelezéseit. Déli egy órakor van az első nagyobb étkezés. Ebéd után kisebb-nagyobb kirándulásokat tesz gyalogszerrel vagy kocsin, most legtöbbször automobilon. Gyakran fölkeresi az ősrégi, híres, ma már rombadólt Murány sziklavárát. Itt a vár tágas fensikjén több órára terjedő gyalogsétát szokott tenni egyik bizalmasa vagy szolgálja

melyekből a nagyközönség az országos érdekű dolgokra vonatkozó értesüléseit meríteni szokta — a pécsi országos kiállításról keveset, vagy épen semmit sem ir. Ilyen körülmények között a kiállítás országos haszna, a közönség tájékoztatása, a hazai termelés viszonyainak és a magyar eredetű áruknak fölismerésére szükséges tapasztalat, szóval mindaz, ami a magyar közgazdaság föllendülésére első sorban szükséges, ebben az esetben a fővárosi sajtó magatartása miatt el fog maradni. Hogy ebben az esetben talán erkölcsileg is kifogásolandó kapzsiság vagy magánérdek vezet-e a fővárosi sajtót, vagy más egyéb okokra vezethető ez a magatartása, ezen a szomorú eredményen mitsem változtat. De egészen is jellemző ez a magatartás a magyar közgazdasági felbuzdulásra, íres szó vagy fizetett érdek, rövid ideig tartó szalmaláng az egész s a hangoztatott jelszavakért még a fővárosi sajtó sem tud, vagy a mi még annál is rosszabb: nem akar egy pár ismertető, a reális eredményeket biztosító cikket áldozni.

A vidéki sajtó ebben a dologban kivette a maga részét: különösen a dunántúli és a délvidéki lapok kivétel nélkül sikerrel buzgólkodnak azon, hogy olvasóik köréből Magyarország legnagyobb gazdasági kiállítását minél többen látogassák meg. S főleg annak a buzgólkodásnak a következménye, hogy a délvidékről nagy számban özönlenek a látogatók a pécsi országos kiállításra. A látogatottság tekintetében panaszra nincs is ok, eddig félmilliónál több látogatója volt a kiállításnak s a még hátralevő három hónapban — mert a kiállítás október hó végéig tart — bizonyára még többen lesznek a látogatók, mint a nyári holt szezonban. De kívánatos volna, hogy a felvidék is érdeklődjék a pécsi országos kiállítás iránt, különösen ipari és mezőgazdasági tekintetben első helyen álló Gömörvármegyénk közönsége. Pár hét múlva megnyillik az országos állatkiallítás, kívánatos volna, hogy azon Gömörvármegye állatjaival is, de látogatóival is minél nagyobb részt vegyen. Cél szerű volna, ha kirándulási csoportok alakulnának és tömegesen látogatnának el vármegyénk lakói tapasztalatgyűjtés céljából is a Dunántúl legnagyobb, legjelentékenyebb városába, előre is biztosítva lehetnek a kirándulók, hogy ezt az aránylag sok tapasztalattal és kevés költséggel járó vállalkozást nem bánják meg. (A pécsi országos kiállításra külön kedvezményes jegyek adatnak ki az államvasutakon.) Talán a megyei gazdasági egyesület, a rimaszombati ipartestület, vagy más erkölcsi szövetséget tehetné magáévá ez ügyet s állhatna élére egy pécsi kirándulás mozgalmának!...

Hogy ezt a hasznos eszmét megyénkben minél többen megismerjék, azzal foglalkozzanak és mielőbb meg is valósítsák: azért írtam e sorokat és azért kérem tek. Szerkesztő Urat azok közzétételére. — Szives üdvözléssel maradván

kész hive

Dr. Forgón Lajos.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Zelenka Pál püspök kitüntetése. A hivatalos lap szerdai száma közli, hogy a király Zelenka Pálnak, a tiszai ág. ev. egyházközség püspökének, a magyar országgyűlés főrendiháza tagjának, egyháza érdekében és általában a közpályán kifejtett sok évi buzgó érdeműs működése elismerésül a *Lipót-rend középkeresztjét* díjmentesen adományozta.

kiséretében, ki a botanizáló szelenczét viszi utána. Ismeretes, hogy növénytanban valóságos szaktudós a fejedelem és különösen azokat a növényeket gyűjti, amelyek meg akar honosítani az általa alapított szófiai fűvész kertben. Most is volt alkalmam több különleges fajú fenyőfácskát látnia a pohorellai parkban, melyek ott ideiglenesen el vannak ültetve s ezeket a fejedelem augusztusi hazautazásakor magával visz. Hazatérte után még foglalkozik a délután érkezett ügyekkel, hét-nyolcz óra között vacsoráz, majd rövid ideig társalog udvarának tagjaival s újból munkához lát, amely sokszor éjjeli 11 óráig is eltart. A bolgár fejedelem rendkívül buzgó katolikus, vasár- és ünnepnapok délelőttjén még kedvezőtlen idő esetén is mindig elmegy a Coburgok kegyuraságához tartozó valamelyik templomba. Legtöbbször megy a Pohorella-vagyári újonnan épült gyönyörű kisdéd templomba, hol a misemondó ruhák nagyrésze, a fejedelem néhai édes anyjának, Klementina hercegnőnek utolsó éveiből való saját készítménye. Sokszor megy misére felváltva a királyhegyaljai, ágostonlaki, vereskői, murányi stb. kegyurasági templomokba. Mise után az illető plébánost mindig meghívja fejedelmi asztalához. Most legutóbb, július 7-én, bolgár fejedelemségének huszadik évfordulóján meghívta ebédre a Coburg Falöp hercegi uradalom vasgyári tisztjeit, élükön Schröder igazgatóval, míg Gömörvármegye részéről Tomory Géza főszolgabíró volt hivatalos. A fejedelmi asztalnál magyarul folyt a fesztelen társalgás, pezsgő után a hivatalos felköszöntők végeztével Murány gróf szokott kedvességével e szavakkal köszöntötte fel a meghívottakat:

„Főbíró ur és az én garami barátaim egészségére üritem poharamat.”

A bolgár fejedelem rendkívül szereti a magyar zenét. E zenei hajlandóságát boldogult atyjától, Ágoston hercegtől örökölte, kinek az ötvenes hetvenes években állandó udvari zenésze volt, akkoriban Ipolyságon lakó Sági Balog Jancsi. A jeles zenész, ki a híres Bihar János tanítványa volt, a cigány-nyelven való rendkívüli képzettsége folytán együtt szerkesztette Ágoston herceg vejevel, a boldogult József főherceggel a cigány-szótárt. Ez az idő éppen Coburg Ferdinánd ifjúkorával esik össze s így gyakran volt alkalm a hallani Bihar jeles tanítványát. A Gömör környéki zenekarok, ha őszszel a három Tátrafüredről visszatérnek — köztük Oláh Gyula rima-

Előkelő vendég időzött f. hó 8-ikán városunkban. Nemes Radnót jeles szülőtte: Pósa Lajos az „En Ujságom” országszerte tisztelt és becsült szerkesztője, ki ez idén is Radnóton tölti a nyári szünidőt, — városunkban töltött egy napot rokonainál.

A nyári szabadságidő nemsokára véget ér. A fürdőzők lassanként hazatérnek, Molnár József takarékpénztári, *Institúrisz* Eudre városi ügyész, dr. Löcherer Tamás kórházi igazgató főorvos, dr. Veres Samu, Bocskó Dániel gömörmegei nép- és iparbanki igazgató, Cseh István h. vizsgálóbíró és Kerekes Móríc állatorvos már hazatértek a fürdőkből, legutóbb Medveczky Sándor kir. közjegyző, Pongrácz Dezső vizsgálóbíró és dr. Kármán Aladár kórházi osztályvezető orvos távozott el üdülés céljából.

Nőegyleti gyűlés. A helybeli izraelita nőegylet f. hó 8-ikán dr. Cziner Miksáné elnöklete alatt közgyűlést tartott, melyen számos folyó ügyet intéztek el a tagok meleg érdeklődése mellett.

10 éves találkozó. Tegnap délután 10 éves találkozót tartottak az 1897-ik évben itt érettségit tett ifjak a Széchényi-kertben, melyről lapunk jövő számában fogunk bővebben megemlékezni.

Eljegyzés. Bihary Géza Klónóc nagyközség főjegyzője f. hó 5-én jegyezte el Czekus Etelekát, Mész Miksáné sajókirályi földbirtokosné kedves és szeretetreméltó hűgát.

Búcsúkirándulás. Dr. Gócs János a Sátoralja-újhelybe kinevezett törvényszéki aljegyző tiszteletére jóbarátai a tegnapi nap délutánján lakomával egybekötött búcsúkirándulást rendeztek a szabadkai erdőbe. A távozót dr. Törköly József bucsuztatta el szép szavakban, mire a bucsuzó meghatottan válaszolt.

Vadászat. A mult számunkban közöltük, hogy folyó hó 5. 6 és 7-én medvevadászatot rendeznek a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság érdekében. A vadászat eredményéről azzal számolhatunk be, hogy a hajtásokban négy darab medve fordult meg, melyből egy szép példány Fáy Gyula főispán mellett akart kitörni. A ritka jó lövő főispán a medvét expresszszel lapoczkán lötte, de oly erős volt, hogy nagy vérzéssel elmenekült, bár ez ideig még nem sikerült megtalálni, biztos hogy elpusztul és sikerül kinyomozni, a szerencse azonban nem hagyta el főispánunkat, mert mégis elejtett egy szép lövéssel egy nagy vadkant. A hat tagból álló társaság többi tagjának nem kedvezett a szerencse.

Tanulmányi kirándulás. A győri áll. tanítónőképző növendékei tanáraik vezetésével — mintegy negyvenen — folyó hó 28-án a salgótarjáni gyárak tanulmányozása után városunkba érkeznek, a melynek megtekintése után másnap reggel Tiszolcra, Tiszolcra Fenyves, Vereskő, Murány, Dobsina, Krasznahorkaváralja, Rozsnyó-felé veszik útjukat. A kedves csapatot városunkba a legszívesebben várjuk.

Athelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Govrik Béla gyógyepedagogiai tanítót a siketnémák jolsvai államilag segélyezett intézetétől a debreczeni intézetbe helyezte át.

Mulatság. A rimaszombati ált. ipartársulatnak ez ideig is már szép eredményeket felmutató nyugdíj-egyesülete, saját alapítókéje gyarapítására f. hó 25-ikén a „Széchényi-kertben” igen nemesek ígérkező nyári mulatságot rendez. Belépési-díj 1 korona, amely csekély összeget szívesen áldozhatjuk a jótékony cél érdekében.

Vasúti gyűlés. A dobsina—poprádi vasút-építési érdekeltség f. hó 19-ikén Tornalján népesnek ígérkező gyűlést tart. Az erre szóló meghívót Szontagh Andor a nagyrözei kerület agilis országgyűlési képviselője adta ki, melyet egész terjedelmében közlünk: — „A kik a szépségi vasúti csatlakozás kérdését mellék tekintetektől mentesen és teljes tárgyilagossággal mérlegetlik, azok előtt nem szorul bizonyításra a Dobsina—poprádi csatlakozásnak nagy jelentősége, nemesek a nyugatfelé és onnét irányuló áruforgalom szempontjából, de különö-

szombati és Balog Bandi dobsinai zenekara — első megállóhelyüket a pusztamezői vadaskástélyban tartják, ahonnan sohasem utasítják el őket. Ilyenkor egy-egy régi magyar nóta ballatára föllevenednek a fejedelem előtt régi honvédhuzártisztai élményei, amikor még nem neheztedek rá egy ország kormányzásának gondjai.

Az udvari szertartásokat nem szereti. Pusztamezőn és Pohorellán nem a spanyol etikett, hanem a legmelegebb közvetlenség divatos. A fejedelem máskülömben kitűnő-emberismerő. Alig vált pár szót valakivel, már tisztában van vele s ha bizalmas körben társalog, finom gunnyal jellemzi a neki ellenszenves alakokat.

A fejedelem mint vadász.

Az országán és családján kívül tisztán a szabad természetnek élő bolgár fejedelem pár évtizeddel ezelőtt szenvedélyes vadász volt. Most azonban, bár bátyjának roppant kiterjedt erdőbirtokain a szarvasok, őzek, dámvadak esordaszámra tanyáznak, a fejedelem csak gyönyörködik a nemes állatokban, sőt határozatlan kiméli a vadállományt a saját bérletén is. A szépsi püspökség erdőségét a fejedelem bérlti két év óta évi huszszor koronáért; a rendkívül magas bér dacára eddig még egy ártatlan nyulat se engedett lelövetni. Vadászat helyett gyönyörködik a feusséges kilátásban s a Plesó nevű erdős rész legmagasabb pontján egy négyzetes egyszerű vadásztanyát építtetett magának, honnan gyönyörű kilátás van a Kárpátok és a Vág völgyére. Ugy zoológiai, mint növénytanai gyűjteménye, valamint magánkertészete páratlan lent a Balkánon. Nem sajnál semmiféle összeget, hogy az élő állatok minden fajtája helyet foglaljon szőfiai kertjében. Kertészete mintaszerű hazájában; pompásan berendezett szőfiai üvegházából már július hó közepén ettünk Pohorellán saját termésű édes csemege-szőlőt.

A bolgár fejedelem Kóburgból egy-két napra visszautazik Pusztamezőre és augusztus 4-én Tyrnovába, a bolgár fejedelemek régi székhelyére utazik, hol augusztus 15-én nagy fényvel ünnepli meg hivatalosan husz éves fejedelmi jubileumát.

sen még a Tátravidék és idegen forgalmának s általában a turistáknak szempontjából is. — Ezen tárgyilagossá tekintetek érlelték meg a Sajómenti birtokos urak azon elhatározását, mely szerint a Dobsina—poprádi csatlakozás mellett állást foglalni s erkölcsi támogatásukat tényleg is érvényesíteni óhajtván, megbiztak engemet, hogy a Sajómenti érdekeltség megalakítása céljából alkalmas helyen és időben érkekezletet hívjak össze. — Van szerencsém ennél fogva felkérni, hogy e hó 19-én Tornalján délelőtt 10 órakor a Fehérlő szálloda nagytermében tartandó érdekeltségi alakuló gyűlésre megjelenni s kitűzött célunkat bőles tanácsával és hathatós befolyásával támogatni méltóztassék. — Csetnek, 1907. augusztus 5. — Hazafias tisztelettel Szontagh Andor országgyűlési képviselő.

Elfogtak egy pénzhamisító bandát. Várgegye fürdőről kapjuk a hírt, hogy napok óta két elegáns férfi és egy nő tartózkodik a községben azon a czímen, hogy fürdővendégek. Nevüket még biztosan nem tudjuk, mert kétségtelenül hamis nevet mondtak be. Az ottani fürdőbörbélynek, ki Budapestről ismeri az e fajta embereket, tünt fel a három titokzatos idegen, kik folyton együtt trüfáltak, s majd az egyik, majd a másik utazott el rövid időre. — Folyó hó 8-án reggel egy cigányt találtak halva a fürdő parkjában, ki azonban éjjel szív-szélhűtés következtében hunyt el, s a tényállás felvétele céljából két csendőr közeledett a fürdőbe. Ez időtáiban az egyik idegen a fürdőhelyiség nyári éttermében borozott, s midőn meglátta a csendőröket, helyéről felkelt és egy kerülő sétára indult a lombos fák alatt. — A fürdő borbélyja, ki állandó megfigyelés alatt tartotta a titokzatos idegeneket, most már egészen tisztában volt azzal, hogy nem családott, s a gavaléroknak valami nyomja a lelkeket. Röggtön figyelmessé tette a csendőrrőrt, mely az idegent igazolásra szállítván, ennek hiányában letartóztatta és a község házára kísérte. — A másik társát éppen aznap d. u. várták haza, ki meg is érkezvén s már az állomáson letartóztatták. Szembesítésnél azonban társára nem akart reá ismerni és azt megtagadta. A nőről azt a hírt adja tudósítónk, hogy az szerencsésen megugrott. Lakásukon hamisító szerszámokat találtak, 5 10 és 20 koronás ércpénzeket hamisítottak. — A letartóztató csendőr az egyikben egy volt csendőr társát ismertte fel, ki már 8 évet ült azért, mert őrmesterére reá lött. Azonban az őrmester őt is megsebesítette, s állítólag a sebhelyet a csendőr meg is találta rajta. — Igazi nevével azonban letagadta. — A két jó madarat tegnap kisérték be Feledről — hol idáig fogva voltak — a helybeli kir. ügyészség börtönébe.

Uj könyv. Csinos, 110 lapra terjedő könyv került ki a sajtó alól. Tartalma nem egészen ismeretlen lapunk olvasói előtt. „A teremtés napjai” czím alatt közölt tárczasorozatát átdolgozva és jelentékenyen kibővítvé adta ki a szerző többek kívánságára, hogy együtt olvashassák az egészet. Ez tehát nem külön lenyomat, hanem a tartalomnak átdolgozott és jelentékenyen bővített könyvalaku új kiadása. Címe: „A teremtés napjai, a biblia és a természettudományok mai álláspontja szerint.” Irta: Horváth Zoltán. Nyomatott Rabély Miklós-nál. — Ára 1 korona. — Kapható a szerzőnél és a helybeli könyvkereskedésekben.

Tompa-ünnepély. Feketehegy gyógyfürdő közönsége, mint minden évben, úgy az idén is kegyelettel adózott Tompa Mihály emlékének. Folyó hó 4-ikén, vasárnap d. u. 5 órakor Tompának a fürdőhely egyik legkiemelkedőbb részén felállított márvány-szobra előtt hazafias, lélekemelő ünnepséget rendezett, melyen a vidék lakossága is nagy számban vett részt. Az ünnepi beszédet, mint más években is, jeles földink: Perjessy Lajos verszei főreáliskolai tanár, szerkesztő mondotta. Gyönyörű beszédében a kegyelet és az őszinte szeretet meleg hangján emlékezett meg a nagy költőről, aki beteg testének nyugalmát itt a zugó fenyvesekben kereste. Beszéde elhangzása után Lichtblau Jolán (Nyiregyháza) és Szabó Marika (Beregszász) szavalták el Tompa költeményei két legszebbikét. Művészi szavaltukat a közönség megérdemelt tapssal jutalmazta. Az ünnepély fénypontját a virágok hódolata képezte a költő emléke előtt, Kolpászy Etelka (Békéscsaba) vezetésével 20 fehér ruhába öltözött, virágokat jelképező leánya megkoszorúzta a költő szobrát, elborított azt Tompa kedves virágaival. Este ugyancsak Tompa szobra előtt bájos élőképek gyönyörködtek a közönséget. Az első képen, mely a költő megdicsőülését jelképezte, Szabó Marika koszorúval övezte a költő homlokát. A második kép pedig Hungária (Lichtblau Jolán) és a magyar nép hódolatát fejezte ki. Az ünnepély nagy tűzijátékkal ért véget s a 200 kor. jövedelem részben a már fennálló róm. kath. kápolna, részben pedig a felállítandó egyesült prot. imaház javára fordították. A minden ízében jól sikerült ünnep Perjessy Lajos és Kovách László fürdővendégek, valamint Voljay Elemér fürdőgondnok ügyességét dicséri, kik már évek óta nem kimélve semmi fáradságot, buzgólkodnak a Tompa-ünnepélyek sikere érdekében.

Betörés. A városházán kedden hajnalban kellemtelen meglepetés érte a rendőrséget, mert valami elvetemült gazember a rendőrkapitány szobájának ajtaját felnyitotta ez éjjel s az íróasztal fiókját kifeszítve — a két kapitány fiókjából mintegy 320 koronát elemelt. Természetesen ebben hivatalos pénz is volt, melyet az kapitány — nem lévén alkalmasabb helye — kénytelen volt az íróasztal fiókjában elhelyezni. A rendőrség széles körű nyomozást indított meg. Az általános fel fogás azonban az, hogy a helyi viszonyokkal nagyon is ismerős, vakmerő ember követhette csak el a betörést s ha nem így volna, akkor érthető lenne a kétségbeesés a lakosság részéről, mert hiszen, hogy védekezzünk a gaz betörők ellen, ha már a városházán is betörnek? Rendőrségünk is csekély számu s nem igen tudja a közönség azt, hogy a város biztonságát éjjel élt 2 rendőr s éjjel után is 2 rendőr őrzi. Mikor az egyik utcából a rendőrök elsétáltak, akkor ellophatja a betörő gazember — akár az egész utcazt!

Búcsú. Rimaszombatból való elköltözésem alkalmával mindazon barátainak és ismerőseimnek, kiktől személyesen el nem búcsúzhattam, ez uton mondom szívvelyes Istenhozzádot. Steiner Bernát

Oláhországok üldözése. A dánosi vérlázító eset után ugyancsak üldözik a cigányokat. A hét folyamán is három csendőr kísért át városunkon egy összeláncolt cigány-bandát. — Csak erőlyesen e gaz néppel, hogy a lakosság békében hajthassa fejét nyugalomra.

Sajógömörön az ág. ev. esperesi közgyűlés alkalmával rendezett hangverseny fényesen sikerült. A nagyterem fényes és előkelő közönséggel telt meg. Ott voltak a környékről a Szentiványiak, Szontaghok, Hevessyek, Radvánszkyak, Budapestről Tomcsányi László kir. táblabíró nejevel és bájos leányával, Poós Gyula Rozsnyórol, Palánszky Bertalan Nagykállóból, Mikler Győző Légrádról, Fridrik Barna Pelsőczről, a gyűlésre összesereglett ág. ev. lelkészek, tanítók, tanárok, egyházfelügyelők tekintélyes serege és több vidéki vendég. Az érdekes és változatos műsor ez volt: A férfiak sikerült énekben zengette el egy folyton fecsegő leánynak „Papperlának regéjét”, a kit gonosz nyelve miatt Mohamed szultán megbabonázott és kávébokorrá változtatott. Ezután Faragó Margitka és Repecczy Izuka igen kedvesen, természetesen és mulatságosan adták elő a „Modern lányok”-at. (Dialóg). Most műsoron kívül Bogár Izabella kisasszony egy melodramát, Fábian „Rákóczy hadnagyát” adta elő, Nagyné Bogár Margit urasszony zongora kísérete mellett, mely meglepő szép volt és nagy hatást keltett. A közönség azonban a programban jelzett zeneszámot sem akarta a szereplő urleánynak, Bogár Izabellának elengedni és így alkalma volt egy szép, precizen előadott magyar ábrándban, Székely Imrénének „Bodrogközi csalóganya”-ban gyönyörködni. Most egy bájos leányka, Bence Mariska kisasszony lépett az emelvényre, a ki zongora kíséret mellett id. Bogár Lajos szerzeményét: „Alkonyodik” és még több dalt énekelt, üde, szép esengő hangjával valódi élvezetet szerezvén a közönségnek, meg is „hogy volt”-ozták többször. Welky Mariska urleány a „Csók” czimű monológot adta elő oly kedvesen és oly jó hanghordozással, hogy a közönség utolsó szaváig a legelőnkebb figyelemmel és érdeklődéssel kísérte. Deák János, ifju teol. tanár „Szerenád” és „Kuruczdal” gyönyörű fuvolajátéka után és „Traviata”, négykezű zongora darab, Bogár Margit urnő és Bence Mariska kisasszony által művészen előadott zongora játéka után következett a befejező „???”-es szám, melyre a közönség kezdettől kíváncsi volt. Az összes szereplők az emelvény két oldalán helyezkedvén el, egy fekete iskolai táblát hoztak be, melyen nem volt semmi látható. Ez elé állott mutató pálcájával Sarudy Gyula helybeli lelkész és tréfás bevezető beszédben megígérte a közönségnek, hogy bemutat egy szenzációs tárlalmányt, egy új fajta hangjegyrítást, melyet mindenki azonnal megtanul és a szereplőkkel együtt énekel. — Az erkölcsi siker mellett szép volt az anyagi siker is, bevétel volt 348 korona 20 fillér, kiadás 140 korona 52 fillér. Tiszta maradvány 207 kor 68 fillér, mely összeg a rozsnói ág. ev. „Gömöri internátus” javára küldetett el, nt. Becser Eudr. ev. esperes ur kezébe. A nemes célra felülfizettek: Szentiványi József 20 kor, Szontagh Andor 17 kor. 60 fill. Hevessy Bertalan 8 kor. Szentiványi Árpád 7 kor. 60 fill. dr. Radvánszky György 7 kor. 60 fill. Poós Gyula 7 kor. 60 fill. ifj. Hevessy László 7 kor. 60 fill. ft. Terray Gyula főisp. 3 kor. 60 fill. Serty Ödön 4 kor. Palánszky Bertalan 2 kor. 60 fill. ifj. Csók György 1 kor. 60 fill. Várhegyi Béla 1 kor. 60 fill. Christály Gyula 1 kor. 60 fill. Bartos Pál 1 kor. 40 fill. Záborszky Ernő 1 kor. Fridrik Barna 1 kor. Kuttka Sándor 60 fill. és Szakall Vince 60 fill. A rendezőség a nemes szívű felülfizetőknek e helyen is hálás köszönetet mond kegyes jószágukért, de meleg köszönetet mond még mindazon kedves és mélyen tisztelt vendégeknek is, kik oly szép számban jöttek össze s jelenlétükkel emelték az ünnepély fényét, elősegítették a mulatság eskölési és anyagi sikerét. Szívbeli kívánjuk: Isten áldása kísérje lépteiket! Teljesítse Isten mindenikük szíve kívánságát!

Egy sajógömöri.

Iskolai értesítés. A dobsinai m. kir. áll. polg. leányiskolában s a föléje csatolt női kézimunkatanfolyamban (ruhavarró ipariskolában) a beiratások szeptember 1—8 között történek. A javító és különbözeti vizsgálatok szeptember 1—5 dike között naponta d. u. 2 től 5 óráig tartanak meg. A női kézimunkatanfolyamba oly tanulók vétetnek fel, kik legalább 14 évesek, a polg. isk. 4 osztályát elvégezték, vagy habár ily képzettséggel nem bírnak is, hanem elegendő kézimunkabeli jártassággal van arra, hogy akadálytalanul haladhatnak. Van fehérvarró, felsőruhavarró és himző csoport. Valamennyi 2 tanév alatt végezhető el. 20 éven felüli felnőttek rendkívüli tanulók lehetnek. 1—2 hónapra való próbabelépés is elfogadható, de ily esetben a tandíj fizetése legalább fél évre kötelező. A tanulók az iskola szigorú ellenőrzése alatt álló magán internátusokban, vagy családoknál helyezhetők el. Tandíj a polg. iskolában egész évre 12 korona, a kézimunkatanfolyamban 30 korona, mely utóbbit 3 koronás részletekben is fizethető. Utóbbi intézményi célja az összes varrásbeli munkálatokban tökéletes képzettséget adni, továbbá néhány elméleti órában az általános műveltséget fokozni. Mindenemű kérdésre felvilágosítást ad, vagy megküldi az iskola értesítőjét Halasi Jenő igazgató.

Vasut az agteleki barlanghoz. A kereskedelemügyi miniszter Katona Béla budapesti és dr. Grossmann Nándor volt putnoki orvos jelenleg kőröstarcsai lakosnak a m. kir. államvasutak Sajó-Szent-Péter esetleg Berezika állomásától Mucsony, Szuha Kálló, Disznós-Horvát, Kurittyán, Felsőnyárad, Felső-Kelecsény, Zubogy, Ragály, Trizs, Agtelek. Hosszuszó és Lekenye községek irányában a m. kir. államvasutak Pelsőcz állomásáig vezető útszabványos nyomtávu, gőzüzemű helyi érdekt vasutvonatra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta. E vasut rendkívüli természeti kincsekben gazdag vidéket fog átszelni, s nem csak az ottani nagy szentérvületek kiaknazását, hanem évszázados erdőségek értékesítését is lehetővé fogja tenni.

Nyugtázás. (XIV) A gömörmegei Múzeum-egyesület tagjai közül a lapitványul befizettek: Bornemisza László, Hámos László, a rimaszombati Kaszinó, id. Hanvay Zoltán, ifj. Hanvay Zoltán, id. Mihalik Dezső, 50—50 koronát; — rendes tagdíj: az 1906 és 1907. évre: dr. Lichtschein Adolf, dr. Szelényi Jenő, (Likér) dr. Sailer Károly, (Likér) Bahéry Viktor, (Likér) Scherfel Lajos, (Likér) Csitesin Béla, (Likér) Quirin Leó (Likér.) Székely Lajos (Likér.) Birnstingel Aurél (Likér.) Mariássy Gyula (Nyustya) Czinke István, id. Cs. Gyürky Pál, dr. Veres Samu, Loysch Ödön, dr. Wallentinyi Dezső, Horváth Zoltán, Márton István, Komáromy Géza, Bodor István, Pásztor Gyula, Schwalm

Nándor, Sz. Benedek Gyula, Horváth Albert, Vajda Gyula, 1906—1908-ra Török László (Vashegy) 1907-re: Borsody Károly (Eperjes), Lengyel László (Bátka), Pauks László (Murányfalja.) 2—2 koronával. A múzeum szükségleteire a Gömörmegyei Takarékpénztár (R. szombat.) 15 koronát adományozott, melyért hálás köszönetünket itt fejezzük ki. — Ezuttal kérjük a Múzeum-egyesület t. rendes és pártoló tagjait, kik úgy a mult 1906 évre tagdíjjal hátralékban vannak, mint a kik azt a folyó évre még be nem fizették, tekintettel a múzeum beruházásokkal járó nagy kiadásokra, tagsági díjaikat minél előbb az alulírt egyesületi pénztárnokhoz eljuttatni sziveskedjenek. — Rimaszombat, 1907. aug. 6. án.

Kerkes Dezső.

Vásáráthelyezés. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, miszerint Feled községben a f. é. szeptember hó 9-re eső országos vásár ez éven kivételesen f. é. szeptember hó 16-án tartassék meg.

Adomány nyugtázások. A helybeli kereskedő ifjak egyesülete a Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyesületének 147 korona 78 fillért adományozott. — Midőn nemesszivü támogatásáért hálás köszönetünket nyilváníjuk, egyuttal tisztelettel kérjük, hogy emberbaráti egyesületünket továbbra is kegyes ügyelmében és támogatásban részesíteni sziveskedjék.

Jótékony nőegylet elnöksége.

Néh. Nagy János ravatalára barátai által elhelyezett koszoru költségéből felmaradt 5 kor. 60 fillért az illetők iparos nyugdíjgyesületünk javára ajánlván fel, köszönettel nyugtázom. Kovács István pénztárnok.

Nyugtázás. A tiszolci fiatalság folyó hó 3-án meptartott táncmulatságán bevétel volt 249 kor. 40 fill., kiadás volt 227 kor. 72 fill., maradvány 22 kor. 28 fill., a melyből 12 korona 28 fillért a szegénygyermek felruházására, 10 koronát pedig a magyar kaszinó alapja javára fordítottunk. A mulatságon felülfizettek a következők: Neumann Mór 6, Treitler János 4, dr. Schvarcz Márk 4, Kohn Albert 4, Gilovszky Péter 4, Fürst András 3, Vrba János 2, Freiwirt Sándor 2, Gilovszky István 2, Setina János 2, Dobránszky János 2, Lányi Róbert 2, Némethy Béla 2, Schvarcz Ferencz 2, Spiller Rezső 2, Jurenkó István 1, Hanák József 1, Racz Endre 1, dr. Seidner Mór 1, Grünmann Armin 1, Karczag József 1, Müller Mór 1, N. N. 1 korona Tiszolcz, 1907. augusztus 7.

A rendezőség.

A gömörmegyei Múzeumnak ajándékozott tárgyak jegyzéke 1907. július havában:

A Múzeumok és Könyvtárak országos Tanácsának V-ik jelentése 1906 ról, a M. és K. orsz. Tanácsától.

Két darab ezüst-péncz a XVI századból, Molnár Gerőtől.

Egy darab könyv, Osztricia Ignácztól (Rimaszécs).

Tűztű aczél, Abonyi Páltól.

Aczél fokos, Kubinyi Aladártól.

A tóthegymegi és rimaszécsi ásatásból 8 darab agyagedény és számos töredék, Huvössy Lajostól.

Kovács török pisztoly és 3 darab rézpéncz, Bánik Györgytől.

A Múzeumok és Könyvtárak országos Főfelügyelőségének jelentése 1906 ról és Magyar Könyvszemle 1904. 2 ik füzeté, a M. és K. orsz. főfelügyelőségétől.

Erzsébet királyné halálára vert emlékérem, Pogány Istvántól.

Egy ezüst forintos, dobsinai szükségbankjegy 1849-ből, Köhler Arthurtól (Dobsina).

Régi művirágkoszoru keretben, üveg alatt és „Veres Pálné emlékezete”, ifj. Rónay Gyulától.

Régi rimaszombati mesterlevél, Dantsek G. től, Putnok.

Kőkarika, Aquineum közelében kiasott kőkoporsóból, Müller Ignácztól (Pogony, Nógrád m.)

K S. „Die drei Tulippen”, dobsinai tájszólásban irt verses monda, Klein Samutól (Dobsina).

A kegyes adományozóknak hálás köszönetet mond a Múzeum igazgatósága.

Tanuló felvétetik.

Egy jó házból való fiu tanulóul felvétetik **Szoyka Pál** női kézimunka, rövid, szövött, díszmü, divat- és játéka-áru üzletében **Rimaszombat.**

Eladó részvények.

Négy darab „Gömörmegyei takarékpénztár és hitelbanki” részvény eladó. — Kinél? Megtudható e lap kiadóhivatalában.

Erdők

tűzfatermelésre vagy műfatermelésre Gömör és a szomszédos megyékben készpénzfizetés mellett megvételre kerestetnek. **Czim** a kiadóhivatalban.

Tanulóul

egy jó házból való fiu azonnal felvétetik **Grosinger Miksa** divatruházában **Rimaszombat.**

PIQUE

legjobb vergé cigaretta hüvely.

Kapható: **RIMASZOMBATBAN,**

== Ifj. RÁBELY MIKLÓS ==

könyv- és papirkereskedésében.

Saját műhelyemben készült butorok.

BUTOR

a saját műhelyemben készült, feltűnő olesó, — nagy választék — szép és jó kivitelben kapható:

Deutsch Géza

kárpitós és diszitó butorraktárában, **Kossuth Lajos-utca 3. sz.**, (dr. Weinberger Rezső ügyvéd ur házában.)

Saját műhelyemben készült butorok!

Korcsma-bérlet.

A **gánóczy gyógyfürdőbe** egy korlátlan kiméréshez — a mik egyuttal két özségnek a korcsmaja — s szatócsüzlet gyakorlattal együtt egy **megbízható házaspár keresetetik**, a kik ezen korcsmát az összes hozzátartozó helyiségekkel bérbé vennék.

Az első próbaévben bérletet nem fizetnek. Óradék 600 korona.

Személyes bemutatkozás — saját költségen — szükséges. — Az üzlet azonnal átvehető.

A fürdőgondnokság.

1—3

Árlejtési hirdetmény.

Nagyrócze r. t. város tulajdonát képező **nagyvendéglő, fürdő, alsó- és felső korcsmák**, 1908 évi január hó 1-től három egymásután következő évre bérbé adatnak.

Kikiáltási ár:

A nagyvendéglőre 3000 korona.

A fürdőre 1000 korona.

Az alsó korcsmára 1000 korona.

A felső korcsmára 1000 korona.

Írásbeli zárt ajánlatok 10% bánatpénzzel ellátva, a polgármesteri hivatalhoz 1907. évi szeptember hó 4 én d. e. 10 óráig annál is inkább beadandók, mert a később beérkezettek figyelembe véteteni nem fognak.

A nyilvános szóbeli árverés határidejéül, melyhez a 10% bánatpéncz letétele szintén megkivántatik. **1907. évi szeptember hó 4-ik** napjának d. e. 10 órája, helyéül a városháza tanácssterme tűzetik ki.

A beérkezett zárt ajánlatok a szóbeli árverés befejeztével bontatnak fel. Városi képviselőtestület fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül az összegre, szabadon választ.

Bérleti feltételek naponta a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők. Nagyrócze, 1907. évi augusztus hó 8 ik napján.

1—3 **Dr. Mihalik Dezső** s. k., polgármester.

Tégla eladás.

1000 darab — Likér olvasztó-telep ab kemenceze — 40 korona. — Állomás öt percz.

12—12 **Kuchta Dániel Nyustya.**

Pályázat.

A rimaszombati Polgári Olvasókörnél lemondás folytán a **szolgai állás** f. évi **november hó 1-ére** megüresedik; az ezen állást elnyerni óhajtok kérvényeiket **augusztus hó 20-ig id. Rábely Miklós** elnöknel nyujtsák be, kinél a feltételek is megtudhatók.

Szezon-gyümölcsöt

állandóan szállítok nagyban.

A legszebb és legjobb fajokat előnyárban.

Kovács Ödön gyümölcskivitele

Kiskunfélegyháza, Szentháromság tér 4.

3—8

Hirdetmény.

3668. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Gyugo Szabina** végrehajthatónak, **Süteő István** ügyvéd, ügygondnok által képviselt ismeretlen tartózkodásu **Czaban György** végrehajtást szenvedő elleni 48 korona tőke s járulékaí iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§ ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Bakostörök községben fekvő s a bakostöréki 67. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1—19. sorsz. alatt foglalt kertből, rétekből, szántókból álló $\frac{5}{32}$ ed urbéri birtoknak s ahhoz tartozó erdő és legelő-illetőségnek B. 3. szám alatt Czaban György nevére irt $\frac{1}{2}$ ed részére a 419 koronában; továbbá ugyanannak a bakostöréki 121. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1—17. sorszám alatt foglalt rétekből, szántókból álló $\frac{3}{16}$ ed urbéri birtoknak s ahhoz tartozó erdő és legelő-illetőségnek B. 4. szám alatt nevére irt $\frac{1}{2}$ ed részére a 447 koronában;

a bakostöréki 79. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1—15 sorszám alatt foglalt rétekből, szántókból álló $\frac{3}{16}$ ed urbéri birtoknak s ahhoz tartozó erdő és legelő-illetőségnek B. 4. sz. alatt nevére irt $\frac{1}{3}$ ad részére a 390 koronában;

végül a bakostöréki 117. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1—2. sorsz. alatt foglalt 48. számú házból, udvarból és kertből álló $\frac{5}{32}$ ed urbéri belsőségnek B. 11. szám alatt nevére irt $\frac{1}{12}$ ed részére a 180 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1907. évi szeptember hó 21-ik** napjának d. e. 10 óráját Bakostörök községbe, a községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adatni.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 41 korona 90 fillért, 44 korona 70 fillért, 39 koronát és 10 koronát készpénzben, vagy az 1882. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óradékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1907. évi június hó 29. én.

Pongrácz, kir. tsvszéki bíró.

Az eddigi-eknél jutányosabb ár	Első miskolci gőz-, mű-, kelmefestő- és vegytisztító gyár	Az eddigi-eknél jutányosabb ár
Fűzőlet és gyár: (saját ház, Sötétkapu alatt.)	<p>WEGENER GYÖRGY</p> <p>Gőz-, mű-, ruhafestő gyár. — Vegytisztító intézete.</p> <p>Telefon 295. szám.</p> <p>Fűzőlet és gyár: MISKOLCZ (Alapított 1880.)</p> <p>Fest Női ruhákat Férfi ruhákat Bőrkabátokat Butor szöveteket Selymeket Bársonyokat</p> <p>Tisztít Egyenruhákat Szörmeárukat Kézmunkákat Kelengyékát Háznál — Butor-garnitúrákat</p> <p>Plissiroz Minden kivitelben Kelméket, aljakat és Pongyolákat Selymeket Gázokat és Csipkéket</p> <p>Egyszersmind felhivom mindazoknak becses figyelmét, kik Pollák Isidor nevü utazómat munkával megbízták s a csomagot nagyobb utánvétellel kapták, a felvállalt összegnél sziveskedjenek kártérítés végett hozzám fordulni, miáltal gondolom 27 év óta fennálló régi jóhírnevü üzletem renoméját továbbra is fenntartani.</p> <p>Kiváló tisztelettel: WEGENER GYÖRGY.</p> <p>Gyors és pontos kiszolgálás.</p>	Fűzőlet: Fő-utca (Lengyel-ház 9. szám.) Forgó-híd (Debreczenyi-ház 60. szám.)
Az eddigi-eknél jutányosabb ár		Az eddigi-eknél jutányosabb ár